کیفیّت فضای باز شهری در تعامل با کودکان

امیر منصوری*۱، مینو قره بیگلو^۲

۱ استادیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران مانشجوی دوره دکتری معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۱/۲۷)

(تاریخ دریافت: ۹۰/۸/۲۶

چکیده

کودکان با تواناییها، نیازها و بلوغ های متفاوت بر اساس مراحل رشد سنّی، نحوهٔ شرایط زندگی و بافت اجتماعی محل سکونت، دارای نیازهای روان شناختی بسیار پیچیده تر از نیازهای بیولوژیکی و فیزیکی هستند. اگرچه محیطهای شهری علاوه بر بزرگسالان، مخاطبان خردسال و تیزبینی دارد که بسیار بیش تر از بزرگسالان تحت تأثیر متغیّرهای محیطی هستند، امّا شهر مدرن، نه تنها نمیداند چگونه کودک را بپذیرد، بلکه ترجیح می دهد او را تا زمانی که به سن رویارویی با محیط شهری برسد در اماکن محافظت شده مانند زمینهای بازی نگه دارد. این نوشتار با فرض این که، فضاهای شهری به عنوان بستر پرورش کودک با تأمین خواستها و نیازهای کودک، به روند رشد فیزیکی و اجتماعی او کمک می کند، به طرح مؤلفههای کیفی فضای باز شهرها، هم چون ایجاد امکان فعالیّت آزاد کودک در ارتباط با این فضاها، حضور و اهمیّت طبیعت، مشارکت کودکان به عنوان شهروند در طرّاحی و استفاده از این فضاها و باز تعریف نظارت بزرگسالان بر کودکان در استفاده از این فضاها، می پردازد. در مجموع، این مؤلفهها باعث ارتقای تعامل استفاده از این فضاهای باز شهری در تعامل با کودک برای شهر ایرانی، بهره گودک با فضای باز شهرها می شود. در نهایت، پیشنهادهایی نوشتار در جهت ارتقای کیفیّت فضای باز آموزههای معماری سنّتی و پیشینهٔ فرهنگی کشورمان، بازآفرینی مجدّد مفهوم نگرش به کودک و شهر و هم چنین ارتقای کیفیّت فضای باز آموزههای معماری سنّتی و پیشینهٔ فرهنگی کشورمان، بازآفرینی مجدّد مفهوم نگرش به کودک و شهر و هم چنین ارتقای کیفیّت فضای باز شهرها به «مکان» دوستدار و پذیرای کودک ارائه شده است.

واژگان کلیدی: فضای شهری، شهر سنّتی ایران، فضای بازی، کودک و شهر، شهروند، تربیت.

The Quality of Urban Open Space in Interaction with Children

Amir Mansouri

Assistant Professor, School of Architecture, College of Fine Arts, University of Tehran

Minoo Qarahbiglou

Ph.D. Student of Architecture, College of Fine Arts, University of Tehran

Abstract:

Children with capabilities, needs and different maturities based on the stages of age growth, method of life conditions and social texture of the place of residence have much more complex psychological needs than biological and physical needs. Though the urban environments, in addition to the adults have small and sharp children addresses which are more than adults under the effects of environmental variables, but the modern city does not know how to receive a child, and prefers to keep him/her in the protected places such as playground up to the age of encountering with the urban environment. Given this assumption that the urban spaces as a ground to grow children by meeting his/her needs help with his/her physical and social growth, this article tries to deal with the qualitative components of open spaces of cities such as: possibility of the free activity of child in connection with these spaces, the presence and importance of the nature, participation of children as citizens in design and using these spaces and redefining the supervision of adults on children in using these spaces.

In total, these components cause the enhancement of interaction of child with the open spaces of cities. Finally, certain proposals are presented in line with the promotion of the quality of urban open spaces in interaction of child for Iranian cities, using the traditional architectural teachings and cultural background, recreation of the concept of view to children and also the enhancement of the quality of open spaces of cities as a child friendly places

Keywords: Urban Space, Iranian Traditional City, Play Space, Child and City, Citizen, Training.